

ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ АГРАРНОЇ ЕКООСВІТИ

О. В. Березін, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки підприємства, професор

ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

В умовах становлення та розвитку сучасного глобального інформаційного суспільства, входження України у світовий освітній простір основними пріоритетами розвитку системи аграрної екоосвіти мають стати модернізація та підвищення її якості.

Інтегрування України до єдиного світового простору усе більше зміцнює розуміння у науковому середовищі і в усьому суспільстві того, що економічні, соціальні, технологічні й біологічні процеси у світі, що оточує людину, настільки щільно взаємопов'язані, що виникає об'єктивна необхідність розглядати їх взаємовідносини як функціонуючої складної соціально-еколого-економічної системи, тобто відносини між сучасним виробництвом і природою. Нажаль, така система функціонування підприємств АПК донині не створена, існують екологічні загрози та зростає забруднення оточуючого середовища.

Згідно з Законом України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки», одним із пріоритетних напрямів модернізації освітньої діяльності є впровадження новітніх інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі.

Активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів аграрних навчальних закладів, її ефективність може бути підсилена за рахунок застосування у навчальному процесі інформаційно-комунікаційних технологій, що передбачає наступне:

- розвиток мотивації, посилення інтересу до навчання, у тому числі до способів одержання знань;
- розвиток мислення, інтелектуальних здібностей студентів;
- індивідуалізація та диференціація навчання;
- розвиток самостійності;

- надання переваги активним методам навчання;
- підвищення наочності навчання;
- розширення кола задач моделювання економічних процесів;
- спрощення та збільшення швидкості доступу до навчальної та наукової інформації через мережу Інтернет.

Враховуючи зазначене, нами виокремлені основні типи програмних засобів, що спрямовані на активізацію пізнавальної діяльності студентів закладів аграрної освіти при вивченні дисциплін шляхом впровадження інформаційно-комунікаційних технологій.

Лекційні демонстрації – програми з графічним інтерфейсом і напівавтоматичним управлінням, що ілюструють теоретичні поняття, прийоми, методи тощо. Цей тип програмного забезпечення реалізує один із головних дидактичних принципів – принцип наочності, що передбачає створення у студентів уявлення про об'єкт вивчення, сприяє переходу від сприйняття конкретних об'єктів до сприйняття абстрактних понять про них, а також надає можливість полегшити розуміння змісту відповідних методів та механізмів.

Динамічні моделі різноманітних видів економічних задач – програми з графічним інтерфейсом і напівавтоматичним управлінням, що реалізують принцип моделювання. Використання та дослідження таких моделей дозволяє значно легше зрозуміти економічну сутність методів та алгоритмів; глибше усвідомити новий матеріал та створити змістову основу для розв'язання прикладних задач.

Тренажери – програми, основне призначення яких полягає у поданні усіх етапів розв'язування економічної задачі. При цьому у міру одержання навичок рішення типових задач здійснюється перехід до задач підвищеної складності для творчого оволодіння предметом.

Навчальні експертні системи – орієнтовані на досягнення максимально дієвих результатів навчального процесу з певної предметної галузі на основі базових експертних знань, евристичних алгоритмів із самонавчанням та діалогового спілкування у системі студент – експертна система – викладач –

студент. Організація цих видів навчальної діяльності дозволяє створювати методики, орієнтовані на розвиток мислення; розвивати комунікативні здібності й ефективно формувати вміння приймати оптимальні рішення.

Таким чином, проблема охорони навколишнього середовища та забезпечення екологічної безпеки – це проблема комплексна та багатопланова, що вимагає виважених системних рішень. Лише такий підхід може забезпечити виконання існуючих багаточисельних державних програм. Для їх реалізації мають опрацьовуватися як загальнонаціональні, так і регіональні еколого-економічні моделі з використанням програмно-цільового підходу, а теоретичні основи знань для вирішення проблеми мають надаватися при вивченні низки дисциплін студентами аграрних закладів освіти.

Існує проблема недостатньої ефективності чинної природно-господарської концепції розвитку аграрного виробництва, низької результативності природоохоронної діяльності підприємств усіх галузей АПК, що значною мірою актуалізує пошук оптимального напрямку агро-еколого-економічного прогресу, який трансформує питання сільськогосподарського землекористування у проблему пріоритетної теоретико-практичної значимості. Саме це і визначає необхідність опрацювання природоохоронної концепції, яка була б заснована на ринкових домінантах, з одного боку, та брала до уваги соціальні та екологічні пріоритети – з іншого.

Отже, формування інформаційно-комунікаційних технологій у навчальних закладах аграрної освіти, а також інтелектуального компонента його підтримки – є нині актуальною проблемою в освітньому процесі України. Вирішення цієї проблеми потребує не лише фінансових ресурсів, організаційних і правових нововведень, а й створення інноваційного теоретичного і прикладного інструментарію, спрямованого на створення, розвиток та підтримку, а також розуміння важливості цієї проблеми на рівні держави та освітньої спільноти.